

Ciutadans sense exclusions

La llei de dependències que s'ha d'aprovar avui és la norma social més ambiciosa d'aquesta legislatura

Els ciutadans de Catalunya, així com els del conjunt de l'Estat, estem d'enhonorabona. Si res ho impedeix, el ple del Congrés dels Diputats donarà avui el vistiplau a la llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència. Sens dubte, es tracta de la norma de caràcter social més ambiciosa d'aquesta legislatura, que garantirà una atenció adequada i dignificarà les condicions de vida de les persones dependents.

És important assenyalar que aquesta ambiciosa reforma significarà el reconeixement d'un nou dret subjectiu de ciutadania, de caràcter universal: el de l'atenció als ciutadans que, per raó d'edat o pel fet de patir algun tipus de discapacitat o de malaltia, no poden desenvolupar amb plena autonomia les tasques bàsiques de la vida diària. Un nou dret de ciutadania que configurarà l'anomenat quart pilar de l'Estat de benestar, que s'afegeix als que avui ja estan consolidats: educació, sanitat i el sistema de pensions públiques.

No obstant, a més més de felicitar-nos per això, és convenient que ens aturem a analitzar quin ha estat el camí que hem recorregut per fer realitat aquest gran avanç social, així com l'impacte que suposarà la posada en marxa, a partir de l'1 de gener de l'any que ve, del nou Sistema per a l'Autonomia i l'Atenció a la Dependència.

Per començar, s'ha de reconèixer el paper que al llarg dels últims anys han portat a terme les associacions i entitats que representen les persones grans i els col·lectius de discapacitats físics, mentals i sensorials, reivindicant una implicació més gran de l'administració en l'atenció de les persones dependents. A totes elles, hem d'agrair la participació i les aportacions que han portat a terme i que han estat de gran utilitat per poder millorar el contingut d'aquesta llei.

Existeixen, a més a més, dos factors més que, segons el nostre parer, han estat determinants i sense els quals molt probablement avui no hauríem arribat al punt en què ens trobem. Per una banda, la correlació de forces favorable a l'esquerra sorgida després de les eleccions generals de l'any 2004 i, per una altra --dit amb la modèstia que això requereix--, l'impuls que ha aportat la complicitat i el treball en comú dels diputats de l'esquerra catalana --PSC, Esquerra Republicana i ICV-- tant en la tramitació com en la configuració d'una majoria parlamentària suficient per poder tirar endavant la llei de la dependència. Si ens aturem a analitzar quin serà l'abast i la incidència de l'atenció a les persones dependents a Catalunya i a Espanya, les xifres parlen per si soles. Actualment, s'estima que a l'Estat hi ha prop d'1,3 milions de persones que són dependents, de les quals unes 332.000 persones --el 4,6% de la seva població total-- corresponen a Catalunya. Analitzant la distribució per grups de les persones dependents a Catalunya, observem que 96.000 pateixen una dependència severa (29%); 107.000, dependència moderada (32%), i 129.000, un nivell de dependència lleu (39%). A més a més, cal assenyalar que, del total, 210.000 tenen més de 65 anys, cosa que significa que un 20,3% de les persones més grans de 65 anys són dependents.

L'objectiu de la nova llei de la dependència és millorar l'atenció i la qualitat de vida d'aquestes persones, que fins ara han estat ateses fonamentalment per les seves famílies --i en la gran majoria dels casos per dones--, a través de serveis (teleassistència, ajuda en domicili, creació de noves places de residència i centres de dia) i de prestacions per a la contractació d'assistents professionals, que seran finançats per l'Estat, les comunitats autònomes i, en una petita part, pels usuaris, sempre en funció del seu nivell de renda. Lamentablement, malgrat les indubtables conseqüències positives que tindrà aquesta reforma per al col·lectiu de persones dependents en el conjunt de l'Estat i a Catalunya, hem vist amb certa sorpresa com CiU s'ha posicionat en contra d'una llei que finalment ha aconseguit que fins i tot el PP se sumi a l'acord. Una oposició que evidencia fins a quin punt CiU anteposa els seus interessos electorals i de partit --juntament amb l'excessiu personalisme d'alguns dels seus dirigents-- a l'interès de la majoria dels ciutadans de Catalunya. Malgrat això, és just assenyalar que el no de la dreta nacionalista a una llei socialment tan avançada

és plenament coherent amb la línia que ha seguit en els 23 anys que ha governat a Catalunya, en què va dedicar una escassa atenció a les polítiques de suport a les persones dependents i a les famílies. També és plenament conseqüent amb algunes de les últimes propostes formulades pel seu candidat a presidir la Generalitat, Artur Mas, que, com a mínim, podrien qualificar-se de socialment regressives. Així, on l'esquerra proposa estendre els drets socials i incrementar els recursos per ampliar i millorar els serveis públics, l'alternativa que CiU ens ofereix són xecs per facilitar que els més rics puguin adquirir-los en el mercat i que els que més tenen obtinguin desgravacions fiscals per pagar menys impostos.

Mentre altres cauen en una preocupant dretanització, escudant-se en arguments de tipus competencial tan inversemblants com oportunistes per oposar-se a aquest gran avanç social, les forces progressistes catalanes continuarem treballant en el que resta per a l'aprovació definitiva i el desenvolupament de la nova llei de dependència. Estem convençuts que avui farem un gran pas per construir una societat més justa i igualitària en la qual totes les persones, amb independència de les seves limitacions i el seu nivell d'ingressos, puguin moure's amb el mínim de dignitat que la vida mereix.

Article publicat a El Periódico de Catalunya el 5 d'octubre de 2006, signat pels ponents de la llei per part dels grups Socialista, d'ERC, i d'IU-ICV.